

DOM POLSKI – SIEDZIBA OBN

OŚRODEK BADAŃ NAUKOWYCH
im. Wojciecha Kętrzyńskiego
W Olsztynie

SPRAWOZDANIE
Z
DZIAŁALNOŚCI
2015

Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego
2015

Współpraca Międzynarodowa

Współpracę międzynarodową realizowało Centrum Badań Wschodnich kierowane przez mgr. Tadeusza Baryłę. Centrum działa w ramach Ośrodka jako jego struktura organizacyjna.

Dział Naukowy

W Ośrodku poza Pracownią Historyczną działało Centrum Badań Wschodnich i Pracownia Kopernikańska. Centrum Badań Wschodnich prowadził mgr Tadeusz Baryła a Pracownię Kopernikańską prowadziła dr Danuta Bogdan. Ośrodek zatrudniał tylko ośmiu pracowników naukowych.

Pracownia Historyczna

prof. dr hab. Stanisław Achremczyk

Tematy badawcze:

Publikacje:

Monografie:

Historia olsztyńskich wodociągów, Olsztyn 2015, wyd. Wers, ss. 128
Dzieje nadleśnictwa Nowe Ramuki w: *Ramuk znaczy spokój. 240 lat nadleśnictwa Nowe Ramuki*, red. Andrzej Pawlik, Olsztyn 2015, s.8-77

Lidzbark Warmiński w życiu biskupów Adama Stanisława Grabowskiego i Ignacego Krasickiego w: Lidzbark Warmiński w wieku Oświecenia, Lidzbark Warmiński 2015, s. 7-35

Kara i вина w: *Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich*, red. J. Kielbik, Olsztyn 2015, s. 33-41

Wkład braniewskiego Hosianum w kształcenie elit Rzeczypospolitej szlacheckiej w: *Cor Dioecesis. 450 lat WSD Hosianum 1565-2015*, red. A. Kopiczko, P. Rapczyński, Olsztyn 2015, s. 121-143

Władysław Denhoff 1639-1683 – nie tylko żołnierz w: *Z szablą i kielichem czyli życie po sarmacku*, red. J. Tazbir, Łomża 2015, s. 43-66

Czasy pogardy wobec ludzi w: *Pamięć o obozach hitlerowskich na Warmii i Mazurach*, red. J. Wańkowska-Sobiesiak, E. Orzoł, Olsztyn 2015, s.7-12

Warmińska rodzina w: *Rodzina we współczesnej Europie – stabilność i zmiana*, red. M. Tunkiewicz, H. Tryk, Olsztyn 2015, s. 9-28

Artykuły:

Szlachta malborska a Prusy Książęce, KMW, nr 2, 2014, s. 181-210

Dzieje Ośrodka Badan Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie; Rocznik Mazowiecki, 2014, t. XXVI, s.235-246

Konferencje:

Elbląg miasto Nowej Hanzy; organizatorzy: Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, Lions Club Elbląg; Elbląg 16-17.

01. 2015; referat: Elbląg miastem między Gdańskiem a Królewcem (ogólnopolska)

Olsztyn 1945 – wojna i nowe życie. W 70-lecie początków polskiej państwowości w Olsztynie; organizatorzy: OBN,

Towarzystwo Naukowe im. W. Kętrzyńskiego; Olsztyn 21.01.2015; referat: Olsztyn – styczeń 1945

Regionalny kongres stowarzyszeń i towarzystw naukowych i kulturalnych; organizatorzy: OBN. TN im. W. Kętrzyńskiego;

Olsztyn 8.10.2015; referat: stan i perspektywy działalności Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego

Dni Dziedzictwa Warmii XIV. Lidzbark warmiński w wieku Oświecenia; organizator: starostwo Lidzbark Warmiński; Lidzbark

Warmiński 11.09.2015; referat: Lidzbark Warmiński w życiu biskupów Adama Stanisława Grabowskiego i Ignacego Krasickiego
40 lat Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce i proces tworzenia UTW na Warmii i Mazurach; organizator UTW w Olsztynie;
Olsztyn 15.06.2015; referat: UTW na Warmii i Mazurach
Nauka w północno-wschodniej Polsce: organizatorzy: Oddział PAN w Olsztynie i w Białymstoku, Urząd Miejski w Olsztynie;
Olsztyn 18.09.2015; referat: Dziedzictwo nauki na Warmii i Mazurach
Iława – miasto nad Jeziorkiem. W 710-lecie lokacji: organizatorzy: OBN, Urząd Miasta Iławy; Iława 25.09.2015; referat: Iława pod władzą starostów
Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich . Wierni i duchowni; organizatorzy: OBN, TN im. W. Kętrzyńskiego; Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku; Olsztynek 27. 10.2015; ref. Wierni i duchowni w świetle wizytacji biskupa Krzysztofa Szembeka
Pamięć o obozach hitlerowskich na Warmii i Mazurach: organizatorzy: OBN, Urząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego; Olsztyn 20.10.2015; ref. Czasy pogardy wobec ludzi
Referaty na uroczystych sesjach:
Olsztyniacy 1945; org. Urząd miejski w Olsztynie, Olsztyn 9.05.2015; ref. Olsztyn 1945
Nagroda im biskupa Ignacego Krasickiego; Olsztyn 19.05.2015; ref. Słowo o profesorze Mieczysławie Jackiewiczu
Inauguracja roku akademickiego Wydziału Nauki o Żywności; Olsztyn 2.10.2015; ref. Naukowe dziedzictwo warmińskomazurskiego regionu
Posiedzenie Oddziału PAN w Olsztynie i Białymstoku; Olsztyn 17.09.2015; ref. Stan i perspektywy Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie
Audycje radiowe:
Radio Olsztyn: godzinne audycje: O Sukertowej Biedrawinie; Karol Małłek –Mazur; Wiadomości Mazurskie – z życia Olsztyna;
Biskup Jan Dantyszek-dyplomata i literat; Marcin Kromer – dziejopis i biskup; Rok 1918 na Warmii i Mazurach.

Polskie Radio w Górnej Austrii: Mikołaj Kopernik na Warmii; Warmia czasów Kopernika. – 27.07.2015

Przynależność do organizacji naukowych

Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego, członek Zarządu Towarzystwa wybrany w maju 2013

Przewodniczący Rady Redakcyjnej Komunikatów Mazursko-Warmińskich

Przewodniczący Rady Programowej Centrum Badań Wschodnich OBN

Przewodniczący Rady Programowej Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynie

Rada Muzeum Warmii i Mazur

Rada Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku

Polskie Towarzystwo Historyczne

Polskie Towarzystwo Czytelnicze

Olsztyńskie Forum Nauki

Komitet Organizacyjny Roku Mikołaja Kopernika

Komitet Nagrody Przyjaciół Warmii powołany przez Stowarzyszenie Dom Warmiński

CENTRUM BADAŃ WSCHODNICH

mgr Tadeusz Baryła

asystent

Prowadzono prace w ramach Centrum Badań Wschodnich poprzez przygotowanie planu konferencji, dyskusji okrągłego stołu i konwersatoriów. Dla tych przedsięwzięć przygotowano plan na 2015 r., który miał być współfinansowany przez Urząd Marszałkowski. Plany przedłożono Departamentowi Współpracy Międzynarodowej dwu-

krotnie, ostatnio w lipcu 2015 r. Uzyskano wsparcie finansowe tylko na jedną z czterech konferencji pt. „Polityka historyczna Rosji po zakończeniu II wojny światowej”.

Publikacje:

Wybór dokumentów do dziejów Zarządu Miejskiego miasta Olsztyna w 1945 r.,[w:] Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do miasta 1353-1949, pod red. naukową Danuty Bogdan, Olsztyn 2015, ss. 109-160.

Referaty na sesjach:

Porty Obwodu Kaliningradzkiego: koncepcje rozwoju i stan obrotów towarowych w warunkach kryzysu, w: Porty południowego Bałtyku i ich rola w gospodarkach narodowych, Olsztyn 21 X 2015,

Historia narodowa i polityka historyczna – zerwanie i ciągłość, w: Polityka historyczna Rosji po zakończeniu II wojny światowej, Olsztyn 17 XI 2015 (konferencja międzynarodowa).

Prusy Wschodnie w polskiej myśli politycznej okresu wojny, w: Между Вислой и Неманом: перекресток культур. Восточная Пруссия в дипломатии стран Антигитлеровской коалиции. К 70-летию Победы над фашизмом. Kaliningrad, 25 XI 2015.

Prace popularyzatorskie:

Współautor ponad 30 programów dotyczących Obwodu Kaliningradzkiego FR w ramach audycji „Między Wschodem i Zachodem” w Radio Olsztyn, 6 wystąpień eksperckich w TPV, a także przedłożył pisemne wnioski a następnie laudację w ramach Nagrody Historycznej Prezydenta miasta Olsztyn im. Bohdana Jerzego Poklewskiego. W kwietniu 2015 wygłosi odczyt w związku z rocznicą śmierci Polaków w obwodzie Hohenbruch (Gromowo, 15 IV).

dr Danuta Bogdan **adiunkt**

Temat badawczy:

Kontynuacja tematu badawczego : Samorząd ziemski na Warmii w czasach nowożytnych (przewidywane zakończenie 2016)

II. Drugi rok realizacji tematu badawczego „Spisy urzędników Braniewa” w ramach grantu PTH

"Urzednicy miejscy z ziem dawnej Rzeczypospolitej, Śląska i Pomorza w XIII-XVIII", którego efektem ma być wydana w 2016 r książka.

III. Zagraniczne kwerendy archiwalne:

10-20 VII 2015 Gehemeis Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz Berlin-Dahlem (do tematu samorząd ziemski na Warmii w XVI-XVIII w)

5-12 XII 20115 Riksarkivet i Krigsarkivet Stockholm (kwerenda do tematu Warmia w XVI-XVIII wieku)

Publikacje:

Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353-1949, pod red. naukową Danuty Bogdan, Olsztyn 2015.

D. Bogdan, *Wilkiez miasta Olsztyna z 1568 roku*, [w:] *Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353-1949*, Olsztyn 2015, s.15-46.

Przywilej lokacyjny miasta Olsztyna, przekład Anna Mrówczyńska, konsultacja historyczna: D. Bogdan, J Sikorski, [w:] *Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353-1949*, Olsztyn 2015, s.11-14.

Swoi i Obcy? Jak powstawały miasta-początki osadnictwa miejskiego i wiejskiego w Prusach, pod red. D. Bogdan i J. Kielbika, Olsztyn 2014, płytka CD.

D. Bogdan, , [w:] *Swoi i Obcy? Jak powstawały miasta-początki osadnictwa miejskiego w Prusach*, Olsztyn 2014, płytką CD.

Artykuł:

D. Bogdan , *Testament katarzynki dobromiejskiej Katarzyny Hintzman (1663-1731), córki burmistrza Jerzego, z 20 listopada 1730 roku* – wycofany z druku z powodu odnalezienia w luzach AAWO dodatkowych dokumentów dotyczących egzekucji tego testamentu. Aktualnie w przygotowaniu do druku.

Konferencje naukowe:

Referat: D. Bogdan, „Dlaczego wzgórze Soja?”, OBN Olsztyn 19 listopada 2015 r

D. Bogdan, Parafia jako element warmińskiego samorządu w czasach nowożytnych, w : *Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich „Wierni i duchowni”*, Olsztynek 27 X 2015

Inne:

Przygotowanie wniosków do dwóch projektów na konkurs dla organizacji pozarządowych w ramach konkursu organizowanego przez Urząd Marszałkowski i Miejskiego konserwatora Zabytków przy Prezydencie miasta Olsztyna.

Członek Rady Naukowej czasopisma **Fides, Ratio et Patria, Studia Toruńskie**.

Pracownia Kopernikańska

Organizacja konferencji naukowych:

1/ Colloquia Copernicana (5) Mikołaj Kopernik w świetle najnowszych badań, OBN Olsztyn 16 czerwca 2015

2/ Organizacja konferencji naukowej „Swoi i obcy? Jak powstawały miasta- Początki osadnictwa miejskiego i wiejskiego w Prusach.” OBN Olsztyn 19 listopada 2015

Projekt edukacyjny

zrealizowany ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego: „Swoi i obcy(2)? Jak powstawały miasta- Początki osadnictwa miejskiego i wiejskiego w Prusach.”

a/ I etap: warsztaty z młodzieżą : Publiczne Gimnazjum w Dobrym Mieście, Gimnazjum w Lubominie, Gimnazjum nr 11 w Olsztynie, Gimnazjum nr 1 w Iławie, Gimnazjum nr 2 w Iławie

b/ organizacja konferencji naukowej „Swoi i obcy? Jak powstawały miasta- Początki osadnictwa miejskiego w Prusach.” Cztery referaty pracowników naukowych oraz cztery prezentacje uczniów z poszczególnych szkół/

c/wydanie materiałów końcowych tegorocznego projektu w postaci płyty CD oraz dyplomów dla nauczycieli i uczniów.

dr Alicja Dobrosielska adiunkt

Temat badawczy:

1 „Opór- oportunizm- współpraca. Prusowie wobec zakonu krzyżackiego w dobie podboju”, finansowany ze środków NCN N N108 202240

2. „Sytuacja społeczna i prawna Prusów w okresie plemiennym i funkcjonowania zakonnego państwa (XIII-XIV wiek)”

3. „Wiece Prusów - od aktualizacji plemienności do instrumentu władzy”

Zaawansowanie pracy nad tematem:

1. *Praca Opór – oportunizm - współpraca. Prusowie wobec zakonu krzyżackiego w dobie podboju* - przygotowana do druku

2. Przeprowadzono kwerendę archiwalną i biblioteczną w Herder-Institut w Marburgu

3. Praca „Wiece Prusów - od aktualizacji plemienności do instrumentu władzy” – w przygotowaniu do druku

Prace opublikowane:

Artykuły, rozdziały w monografiach:

A. Dobrosielska, *Zaginiona wieś – odnaleziona pamięć. Wieś Sundrythen w świetle olsztyńskich archiwów i zbiorów kartograficznych Muzeum Warmii i Mazur/ The lost village – a found memory. The Sundrythen village in the light of the Olsztyn archives and the cartographic collections of the Museum of Warmia and Mazury*, w: *Zanim powstało miasto. Raport z realizacji interdyscyplinarnego projektu badań wczesnośredniowiecznego zespołu osadniczego Olsztyn-Las miejski/ Before the city came into existence. A report to interdisciplinary research project concerning the early-medieval settlement complex in City Forest of Olsztyn*, red./edit. A. Koperkiewicz, B. Radzicki, Olsztyn 2015, s. 32-57 (praca dwujęzyczna pol.-ang.).

A. Dobrosielska (współautor i red.), *Catalog of heritage objects within Curonia and Vistula lagoons basins/ Tradycje mieszkańców przyległego terenu zalewów Kurońskiego i Wiślanego Litwy, Polski i Rosji*, red. V. I. Kulakov, R. Domzal, A. Gierszewski, A. Arbasauskaite, A. Dobrosielska, Kaliningrad 2015 (praca wyd. w 4 językach ang., pol., ros. i lit.).

A. Dobrosielska, A. Gierszewski, *Zagraniczna kwerenda archiwalna dotycząca zamku Kapituły Warmińskiej w Olsztynie*, w: *Badania archiwalne, architektoniczne, archeologiczne i konserwatorskie (uzupełnienie) zamku Kapituły Warmińskiej w Olsztynie*, praca zbiorowa, oprac. Zakład Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2014/2015, w formie maszynopisu

Prace oddane do druku:

Opór – oportunizm - współpraca. Prusowie wobec zakonu krzyżackiego w dobie podboju, 16,5 arkusza.

A. Dobrosielska, *Sundythen – olsztyńska zaginiona wieś miejska, w: Swoi i obcy. Jak powstawały miasta i wsie w dawnych Prusach, red. D. Bogdan i J. Kielbik, Olsztyn 2015*

A. Dobrosielska, *Zwischen alten und neuen. Die kulturelle Situation der Preußen in der Zeit der Eroberung*, Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung

A. Dobrosielska, B. Radzicki, *A tribu ad civitatem. Paradygmat państwa w polskiej historiografii poświęconej Prusom*, Pruthenia, 2015, t. 9

A. Dobrosielska, *The border dispute bishops of Warmia and the Chapter with the Teutonic Order*, w: *Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach/Minority and Majority. Cultural Relations on Borderlines*, red. M. Radoch

Sesje naukowe, odczyty:

A. Dobrosielska, *Archiwalne i nie tylko poszukiwania zaginionej wsi Sędyty/Scientific (and yet adventurous) quest for the lost village of Sędyty*, International Scientific Conference „Key to the history – key to the future tourism development”, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet w Kaliningradzie, Crossroads 2.0 (ILPR.02.01.00-96-001/10-00, Program współpracy transgranicznej Litwa-Polska-Rosja 2007-2013), Olsztyn 04-06. 06.2015

A. Dobrosielska, *Ein tiefer Kulturwandel und die Eroberung Preußens*, Transformation Europas im Spätmittelalter. Herrschaft, Stände, Kirche und geistige Kultur Ostmitteleuropas vor dem Hintergrund von gesamteuropäischen Prozessen von Austausch, Transfer und Adaption Internationale und interdisziplinäre Sommerakademie des Herder-Instituts Marburg und der Universität Passau, 31.08-4.09. 2015 Marburg, Niemcy

A. Dobrosielska, *Spór biskupów warmińskich i kapituły z zakonem krzyżackim o granice dominium warmińskiego*, Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach”/”Minority and Majority. Cultural Relations on Borderlines”, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Interaktywne Muzeum Państwa Krzyżackiego w Działdowie, Muzeum Zamkowe w Malborku, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, 17-18. 09. 2015 Olsztyn

A. Dobrosielska, *Sędyty – olsztyńska zaginiona wieś miejska*, Konferencja naukowa *SWOI I OBCY (II) Jak powstawały miasta i wsie w dawnych Prusach*, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego, 19.11. 2015 Olsztyn

A. Dobrosielska, *Chrystian i jego misja wśród Prusów*, Sympozjum *Miejsca kultu chrześcijańskiego w kręgu nadbałtyckim i śródziemnomorskim do przełomu XII i XIII w.*, Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Archeologii i Etnografii Polskiej Akademii Nauk, 27.11. 2015 Wrocław

Projekty:

Przeprowadzenie kwerendy archiwalnej w zagranicznych archiwach - dotyczącej zamku Kapituły Warmińskiej w Olsztynie, w ramach projektu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie (umowa UMK nr 494/2014 Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie), 29.10.2014- 15.12.2014- wykonawca

Analisis of the archeological, historical, ethnographic sources for revitalisation of the viking's and sambian's and kurhes culture – kwerenda archiwalna w zbiorach Archiwum Archidiecezji Warmiń-

skiej w Olsztynie, Archiwum Państwowego w Olsztynie oraz zbiorach kartograficznych Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie w ramach projektu Crossroads 2.0 (ILPR.02.01.00-96-001/10-00, Program współpracy transgranicznej Litwa-Polska-Rosja 2007-2013), 04-07. 2015- wykonawca

Polsko-niemiecki kurs tandemowy języków polskiego i niemieckiego w Gdańsku, Współpraca Domu Pojednania i Spotkań w Gdańsku i Akademii Klausenhof w Hamminkeln, 9 – 22 sierpnia 2015 Gdańsk – uczestnik

Działalność popularnonaukowa:

Warsztaty pt. *Prusowie ze wsi Sędyty*, VIII edycja Mazurskiego Kartoflaka, Muzeum Mazurskie w Szczytnie, 02.08.2015 Szczytno

Warsztaty ceramiczne *Świat Prusów w glinie*, Urząd Gminy w Grucie, 22. 08.2015 Gruta

Warsztaty *Życie codzienne w średniowieczu*, Europejskie Dni Dziedzictwa, Urząd Gminy w Grucie, 19.09.2015 Gruta

Prelekcja i warsztaty - *Prusowie – średniowieczni sąsiedzi Polski*, Dziecięcy Uniwersytet Ciekawej Historii, Uniwersytet Warszawski, 10.10.2015 Warszawa

Prelekcja pt. *Lęk przed koniem trojańskim... czyli o dawnych Prusach w średniowiecznych miastach*, Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, 19.11.2015 Węgorzewo

Przynależność do stowarzyszeń historycznych i naukowych:

Towarzystwo Naukowe Pruthenia, członek zarządu (członek od 2001 r.)

Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie (członek od 2013 r.)

Rada Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie – członek, wiceprzewodnicząca (od 2014 r.)

dr Jerzy Kielbik

adiunkt OBN

Temat badawczy:

Mieszkańcy małych miast Warmii i Prus Książęcych w XVI-XVIII wieku

Kontynuacja prac nad opracowywaniem dziejów ludności parafii reszelskiej, oraz nad mieszkańców miast warmińskich. Rozpoczęcie pisania książki poświęconej historii ludności parafii reszelskiej.

W maju 2015 r. złożyłem wniosek o stypendium Fundacji Lanckorońskich na 2016 r. Podjęto decyzję o finansowaniu. W lipcu 2016 r. mam zaplanowany wyjazd do Geheimes Staatsarchiv PK Berlin-Dahlem.

W listopadzie 2014 r. wnioskowałem o miesięczne stypendium finansowane przez Stiftung Preussischer Kulturbesitz przy GStA PK na 2015 r. Wniosek rozpatrzono pozytywnie. W związku z tym od 13 kwietnia do 8 maja przebywałem na stypendium w Berlinie. Badane były wówczas archiwalia z działów *Etats Ministerium*, *Ostpreussische Folianten*, *Innungsarchiv*.

Etats Ministerium

Rastenburg EM 120

120 a/2 Willkür der Stadt Rastenburg ✓

120a/12 Gravamina der Stadt Rastenburg (m. in. Unbefugte Jahrmärkte und Kirchmessen) ✓

120a/13 Verzeichnis der Hufen und der Bürger-Namen der Stadt Rastenburg (1620) ✓

120b/8 Beschwerden gegen den Bürgermeister Heinrich Balthasar Billich (...) 1692-1705 ✓

- 120b/12 Tod des Bürgermeister Billich; wegen Ansetzung der Neuwahl und Kandidatur des Amtsschreibers Günther✓
- 120b/19 Wegen Abstellens von Mängel in der Stadtverwaltung 1700✓
- 120b/26 Reorganisation von Magistrat und Gericht zu Schippenbeil und Rastenburg (mit Namensliste...)✓
- 120b/41 Gesuch der Stadt Rastenburg um Aufschub der Rechnungslegung 1589✓
- 120b/61 Lehnbrief für den Scharfrichter Johann Conrad Stoff über die Scharfrichterei zu Rastenburg✓
- 120e/376 Wegen Verpflegung der Hospitalbewohner 1747-1749✓
- 120f/3 Feuerbrünste in Rastenburg; Zustand der Baulichkeiten und Brandschutz allgemein✓
- 120g/2 Aufnahmegesuch des Zander Wulson zum Bürgerrecht in Rastenburg✓
- 120g/6 Einwohner und Meister auf der Rastenburger Freiheit wegen des Schutzgeldes✓
- 120g/8 Wegen Einhaltung des Privilegs für den Apotheker Jacob Stein durch die Stadt Rastenburg (1630)✓
- 120g/17 Unterstückungsgesuch der Witwe des ermordeten Baders Hans Leuckner 1559✓
- 120g/93 Privileg für den gebürtigen Preußen Merten Horich als freier Kollmer (zur Aufnahme das Tuchmachergewerk zu Rastenburg) 1552 (vide - 95)
- 120 j/7 Wegen der vom Magistrat zu Rastenburg beanspruchten Jurisdiktion über die Einwohner des sog. Hospitalwinkels (tez: Namenverzeichnis der Bewohner des Hospitalwinkels)✓
- 120k/1 Zinsregister von Häusern, Buden, und Wohnungen✓
- 120k/4 Nametlich Verzeichniß der Bürger zu Rastenburg nach Einteilung in Quartieren (1634)✓

Deutsch Eylau

- 27j 2 nr 14 - 1684 Urteil gegen Woyteck, wegen Totschlag, Bigamie u.a.
- 27j 2 nr 1 - Übersendung verschiedener Klagen der Stadt Deutsch Eylau über den Erbhauptmann✓
- 27 e 2 nr 2 - m. in. Liczba ochrzczonych zmarłych i poślubnych 1696✓
- 27 b 2 nr 1 - Beamte der Stadt✓

Bartenstein

- EM 115a nr 20 Willkür der Stadt 1554, 1586✓
- EM 115a nr 22 Ausstehende Bestätigung (Konfirmierung) der Willkühr 1587✓
- EM 115 a nr 32 Stadtordnung mit Handwerkertaxe✓
- EM 115b nr 31 Mißhelligkeiten zwischen Magistrat, Stadtschreiber u. anderen Bürgern während der Pestzeit 1710✓
- EM 115b nr 37 Besetzung des Magistrats 1735 - reforma !✓
- EM 115g nr 1 Schotte Zander Wilson wegen Verleihung des Bürgerrechts 1571✓
- EM 115g nr 5 Bürgerrecht für den Schotten Gabriel Foster (1586-1588)✓

EM 115g nr 6 Bürgerrecht für den Schotten Peter Rehe (1588-1590)✓

Ostpr. Fol.

Rastenburg

322 Hausbuch Lit. B. „rothes“ - 1651✓

323 Hausbuch Lit A - 1667

324 Rotes Hausbuch 1581-1642

325 Haus- und Ingrossationsbuch de anno 1604 (2 Bände) - 1604-1697

326 Neues Hausbuch d. a. 1683 No. 4 - 1683-1699

327 Neues rotes Hausbuch No. 5 - 1696-1706

328 Neues weißes Hausbuch (Ingross.-Buch) Lit. A - 1706-1722

329 Ingrossationsbuch Lit. B - 1722-

1737

330 Rotes Hausbuch (Ingrossationsbuch) Lit. C - 1737-1747

331 Hausbuch Lit. D - 1747-1753

331/1-4 Ingrossationsbuch Bd. 1 -4 - 1784-1821

Rastenburg Stadt

331/5 Protokollbuch - 1740-1749 ✓

331/6-16 Ingrossationsbuch 11 Bände - 1784-1820 na 6✓

336 Grundbuch des Kammeramtes Roessel 1748-1761

382/1-3 Privilegien der kleinen Städte in Preußen, 1717 in Abschriften eingesandt mit Anschreiben ✓

382/4 Privilegien der Städt 1774 ✓

Innungsarchiv: zu bestellen XX HA Rep 150, Innungsarchiv, Nr ...; zu zitieren XX HA, Rep. 150 Ort, Gewerk, Nr.

Allenstein: Shuhmacher **sygn.1**

Angerburg Bäcker **sygn 2** ✓

Bartenstein Bäcker **nr 3** ✓

Fleischer **nr 5** (Verschiedenes 1586-1739) ✓

Braunsberg Maurer und Zimmerer **sygn 23** Auszug aus dem Privilegium der Zimmerer

Schneider **sygn 24** Lehrlingsbuch 1713

Schuchmacher **sygn 25** Meisterbuch

Christburg Fleischer **sygn 30** Gebürth und Lehrbriefe 1701-1810 (a)

Sygn 31 Lehr und Gebürthsbriefe 1701-1801 (b)

Müller **sygn 33** Lehr u. Gebürtsbriefe (1795-1805) Feier-Werke

Darkehmen Fleischer **sygn 37** Verschiedene gesetzliche Bestimmungen, Handwerksordnung 1733, Catastrum des Handwerks 1738 auf dem platten Lande Gesindeordnung 1767, Abstellung des blauen Montag 1783 ✓

Drengfurt Bäcker **sygn 38** Gewerksbuch 1638-1691, Gewerksrolle 1660

Kürschner **sygn 39** Ein und Ausschreibebuch des Lehrburschen Gewerks des Kürschner
Gerdaun Töpfer **sygn 56** Verschiedenes Lehrjungen 1721-1726, Meisterbuch 1792-1796
Sygn 57 Lehr und Geburtsbriefe 1769-1803
Heiligenbeil Bäcker **sygn 78** Gewerksrollen 1663, Handwerksordnung 1733, **sygn 79** Bäckerordnung 1737
sygn 80 Streit zwischen den Los- und Festbäckern 1753, zahl der Heiligenbeiler Bäcker u. auf 9 festgesehl 1614✓
sygn 88 Meisterbuch
sygn 92 Bürgermeister und Rat von Heiligenbeil bestätigten die Abänderung der Gewerksartikel 16 III 1579 ✓
sygn 93 Bestimmung über das Maisterstück 2 IV 1655 ✓
Heilsberg Fleischer **sygn 105** Gesellenwanderbriefe 1782-1802
Sygn 106 Klage Brief Fleischer Gewerk gegen Hübner 1787
Schuhmacher **sygn 108** Gewerksordnungen
Hohenstein Schneiderinnung **sygn 111** Innungsbuch 1414-1738✓
Königsberg Buchbinder **sygn 130** Generalprivilegium und Innungsartikel 1737
Kreuzburg Schuhmacher **sygn 186** Bruderbuch 1740-1860
sygn 187 Bruderbuch 1733-1850
Tischler **sygn 193** Meisterbuch 1746-1850
Sygn 194 Gesellenbuch 1746-1850
Mohrungen Fleischer **sygn 228-229** Urkunden d. Fleischerinnung
Schlosser **sygn 234** Meisterbuch der Klein Schmiede
Schmiede **sygn 236** Gesellen Buch
Sygn 237 Meisterbuch
Schuhmacher **sygn 238** Gesellenbuch
Tischler **sygn 239** Gesellenbriefe
Sygn 241 Meisterbriefe
Osterode Bäcker **sygn 256** Lehr und Geburthsbriefe
Sygn 257 Meisterbuch 1758
Fleischer **sygn 258** Rechnungs u. Gesellenbuch
Rastenburg Rad- und Stellmacher **sygn 266** Meisterbuch ✓
Sygn 267 General- Privilegium und Gülde Brief 1745✓
Sygn 268 Meister Buch 1734-1761✓
Sygn 269 Lehr u. Gesselenbriefe
Sygn 270 Lehr u. Gesselenbriefe
Schuhmacher **sygn 271** Einnahme und AusgabeBuch 1699-1849
Sygn 272
Röessel Bäcker **sygn 273** Die XXXVIII Artikel durch den Bischof zu Ermland 1569-1742✓
Drechsler **sygn 274** General Privilegium der Drechsler zu Rössel 1724-1774
Kürschner **sygn 277** Das Todten Buch 1558 ✓

Schuppenbeil Schmiede sygn 290 Meisterbuch 1731

Städte:

Angeburg, sygn 3 **Stadtrechnungen**

Sygn 10 Special Tabellen der sämtlichen Einwohner in der Stadt Angerburg 1752, 1754 ✓

Mehlsack sygn 139-143

Pr. Holland sygn 172 Gesellenordnung des Gewerks des Huf und Waffenschmiede zu Königsberg (de 1471) revedirte für das Gewerk in des Stadt Pr. Holland 20 Sept. 1642

Rastenburg sygn 184 **Anlage der Gartenkataster 1733-1735** ✓

Sygn 184 **Kirchen Visitations Rezes 1724** ✓

Sygn 185 - ??? 1725-1752

Rössel sygn 186 **Abschriften des 16.-19. Jahr. Von Urkunden für Dörfer des Kammeramtes**

Sygn 187 Kaufbrief (und Vermessungskarte????) ✓

Treuburg sygn 194 Verordnungen über Juden (1763-1771) ✓

Wspólnie z Danutą Bogdan zrealizowaliśmy zadanie z zakresu popularyzacji nauki zatytułowane: *Swoi i obcy? Jak powstawały miasta i wsie – początki osadnictwa miejskiego w Prusach* sfinansowane ze środków województwa warmińsko-mazurskiego. W jego ramach odbyły się trzy odczyty w szkołach: w Lubominie i Dobrym Mieście i Olsztynie

Publikacje:

Książki:

Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. Prawo i bezprawie, pod red J. Kielbika, Olsztyn 2015, ss. 130.

Artykuły:

Wstęp, [w:] *Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. Prawo i bezprawie*, pod red J. Kielbika, Olsztyn 2014. ss. 5-6.

Regulacje Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Policji w Berlinie z 1835 r. dotyczące realizacji zadań olsztyńskiego magistratu, [w:] Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do miasta 1353-1949, pod red. naukową Danuty Bogdan, Olsztyn 2015, ss. 72-89.

Rządzący i rządzi w Lidzbarku Warmiński, [w:] Dni dziedzictwa Warmii XIII. Lidzbark Warmiński w wieku Oświecenia, Lidzbark Warmiński 2015, ss. 36-56

Udział w redakcji czasopism:

Sekretarz Redakcji Komunikatów Mazursko-Warmińskich, w okresie sprawozdawczym ukazały się nr. 3/2013 (281) obj. 12,75 ark. wyd.; 4/2013 (282) obj. 15,9 ark. wyd.;

Udział w konferencjach naukowych:

Odczyty w ramach projektu: Swoi i obcy 2. Jak powstawały miasta i wsie – początki osadnictwa miejskiego w Prusach, Gimnazjum w Lubominie 10 czerwca, Gimnazjum Publiczne w Dobrym Mieście 2 czerwca, Gimnazjum nr 11 w Olsztynie 11 czerwca

Rządzący i rządzi w Lidzbarku Warmińskim, Dni Dziedzictwa Warmii XIV „Lidzbark Warmiński w Wieku Oświecenia” 11 września 2015 r.

Samorząd miejski na przestrzeni dziejów, Iława - miasto nad Jeziorkiem w 710-lecie lokacji, 25 września 2015 r.

Życie codzienne w nowożytnym mieście Biskupiec, Panel Historyczny z okazji lokacji miasta, 16 października 2015 r.

Religijność a prawo, z dziejów pruskich przepisów miejskich w XVI-XVIII w., Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich.

Wierni i duchowni, Olsztynek 27 października 2015 r.

Narodziny, małżeństwo, śmierć. O życiu w małym mieście pruskim, Muzeum Ziemi Piskiej z okazji 370 rocznicy uzyskania prawa miejskiego przez Pisz, 6 listopada 2015 r.

Miasta ostatniej fazy osadniczej na Warmii - Olsztyn, Barczewo, Dobre Miasto, konferencja z cyklu Swoi i obcy 2. Jak powstawały miasta i wsie – początki osadnictwa miejskiego w Prusach 19 listopad 2015 r.

Udział w organizacji konferencji:

Między Barokiem a Oświeceniem. 2016

Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. Wierni i Duchowni 2015

współorganizacja Olsztyńskich Spotkań Naukowych Komisji Historycznej Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego
Regionalny Kongres Stowarzyszeń i Towarzystw Naukowych i Kulturalnych 8 października 2015 r.

Członkostwo w towarzystwach naukowych:

Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego, członek Zarządu

Polskie Towarzystwo Historyczne, Oddział w Olsztynie; udział w Komitecie Okręgowym Olimpiady Historycznej

Sekcja Demografii Historycznej KND PAN

Członek Rady Naukowej OBN

Członek Rady Naukowej Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie.

dr hab. Ryszard Tomkiewicz**adiunkt****Temat badawczy:**

Elity władzy w województwie olsztyńskim. 1945-1956

Dodatkowe prace badawcze:

„Samorząd terytorialny i rady narodowe. Administracja ogólna i terenowa na Warmii i Mazurach. 1945-1989”. Zarys”

[książka, ok. 13,5 ark., w końcowej fazie przygotowań].

Zaawansowanie pracy nad tematem:**Publikacje:**

Organizacja służby zdrowia na obszarze Warmii i Mazur. 1945-1947, w: „Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich”, pod

redakcją Jerzego Kielbika, Olsztyn 2014, ss. 175-190.

Od Wartenburga do Barczewa. Odradzanie się miasta, w: „Szkice z dziejów Barczewa”, praca zbiorowa pod redakcją Grzegorza Białuńskiego, Roberta Klimka i Aliny Kuzborskiej, Barczewo 2014, ss. 121-149.

Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym (1945-1954), w: „Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. Prawo i bezprawie”, praca zbiorowa pod redakcją naukową Jerzego Kielbika, Olsztyn 2015, ss. 109-120,

Specyfika przemian demograficznych i społecznych na Warmii i Mazurach po 1945 roku, w: „Ziemie Odzyskane po drugiej wojnie światowej”, praca zbiorowa pod redakcją Czesława Osekowski i Grzegorza Straucholda, Zielona Góra 2015, ss. 155-168,

Zarządzenie w sprawie powołania Miejskiej Rady Narodowej miasta Olsztyna [1946], w: „Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353-1949”, pod redakcją Danuty Bogdan, Olsztyn 2015, ss. 161-165

Uchwała Miejskiej Rady Narodowej w Olsztynie nr 29/49 z dnia 9 marca 1949 roku o powołaniu Komitetu Odbudowy i Podniesienia Gospodarczego Miasta Olsztyna” oraz „Pismo z Komitetu Odbudowy i Podniesienia Gospodarki Komunalnej do Prezydium MRN w Olsztynie, w: Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353-1949, pod redakcją Danuty Bogdan, Olsztyn 2015, ss. 169-177

Zarządzenie nr 24 z dnia 11 listopada 1946 roku o wydzierżawieniu placów pod budki, stragany i stacje benzynowe, w: „Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353-1949”, pod redakcją Danuty Bogdan, Olsztyn 2015, ss. 166-168

Województwo Warmińsko-Mazurskie. Utworzenie, podział administracyjny: „Warmia i Mazury 1990-2015. Gospodarka, Polityka, Społeczeństwo. W 25-lecie samorządu terytorialnego”, ss.64-75

Artykuły złożone do druku:

„Dzieje najnowsze”, w: „Dzieje zamku ryńskiego i okolic”, pod redakcją Jana Gancewskiego, Olsztyn 2014, ss. 111-145.

„Władze miejskie Iławy w latach 1945-1956”,

„Województwo Warmińsko-Mazurskie. Utworzenie, podział administracyjny” [materiał z konferencji: „Warmia i Mazury 1990-2015. Gospodarka, Polityka, Społeczeństwo. W 25-lecie samorządu terytorialnego”]

„Miejsce lokalnego samorządu w systemie administracji terenowej w Polsce po 1945 roku” [materiał z konferencji: „Samorząd Olsztyna. Od średniowiecza do czasów współczesnych”]

„Zakres działalności i efekty pracy Komitetu Żydowskiego w Olsztynie (1946-1949)” [wyd. Stowarzyszenie „Forum Dialogu Publicznego”],

„Kętrzyn. W Polsce Ludowej 1945-1989”, w: „Kętrzyn. Dzieje miasta”, praca zbiorowa,

Recenzje opublikowane:

Bohdan Łukaszewicz, „Represjonowani na Warmii i Mazurach. 1945–1956. Materiały biograficzne”, Olsztyn 2013 [wyd. Pracownia Wydawnicza ElSet, ss. 698], Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 2014, nr 1, ss. 156-160.

„Rola i znaczenie mniejszości narodowych i etnicznych Polski północno-wschodniej w tworzeniu Europy regionów”, pod redakcją Stanisława Achremczyka i Piotra Janiszewskiego, Olsztyn 2012, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 2014.

Sprawozdania złożone do druku:

„Obchody 150–lecie Powstania Styczniowego w województwie warmińsko-mazurskim”, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 2014.

„Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie” [dla Towarzystwa Naukowego Płockiego, wspólnie z prof. Zbigniewem Puchajdą].

Inne:

„Kongres Stowarzyszeń i Towarzystw naukowych i Kulturalnych”, w: „Bez wierszówki”, 2015, nr 11-12, s. 14 [wspólnie z Jerzym Kiełbikiem].

Recenzje wydawnicze:

Między Barokiem a Oświeceniem. Parlamentaryzm, pod red. Stanisława Achremczyka i Jerzego Kiełbika, Olsztyn 2015.

Warmińsko-Mazurskie Studia z Historii Najnowszej, t. 1, pod redakcją Dominika Krysiaka, wyd. Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Olsztynie, Olsztyn 2015.

Starostwo Powiatowe w Olsztynie. 1945-1950. Wybór dokumentów. Wybrał, wstępem i komentarzem opatrzył Robert Syrwid, Olsztyn 2009, ss. 260 +XXXIII

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Dominika Krysiaka, zatytułowanej: „Polska Partia Robotnicza w województwie olsztyńskim w latach 1945-1948 (struktury, działalność, światopogląd)” (ss. 347), napisanej pod kierunkiem dr. hab. Grzegorza Jasińskiego, prof. UWM.

Udział w konferencjach naukowych:

„Pierwsze miesiące polskich rządów w Olsztynie”.

[konferencja: „Olsztyn 1945-Wojna i nowe życie. W 70-lecie początków polskiej państwowości w Olsztynie” [Olsztyn, OBN, 21 stycznia 2015 r.]

„Województwo warmińsko-mazurskie – utworzenie, podział administracyjny”.

[konferencja: „Warmia i Mazury 1990-2015. Gospodarka, Polityka, Społeczeństwo. W 25-lecie samorządu terytorialnego”, pod patronatem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego dr. Gustawa Brzezina, Olsztyn, 12 czerwca 2015]

„Władze miejskie Iławy w latach 1945-1956”.

[konferencja: „Iława – miasto nad Jeziorakiem. W 710-lecie lokacji”,
Iława, 25 września 2015]

Prace naukowo-organizacyjne i inne :

Sekretarz Rady Naukowej Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego.

Sekretarz Zarządu Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego.

Kierownik Biura Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego:

prowadzenie korespondencji Zarządu Towarzystwa Naukowego,

przygotowywanie okresowych zebrań Zarządu,

cotygodniowy udział w zebraniach prezydium Zarządu,

dyżury w siedzibie Biura Towarzystwa Naukowego.

Sekretarz Komisji Rewizyjnej Olsztyńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Członek Redakcji „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”,

Recenzje wewnętrzne dla „KMW”:

Robert Syrwid, *„Podanie Wiktora Hoffmanna do Władysława Gomułki z 1946 roku. Z dziejów polityki personalnej Ministerstwa Ziemi Odzyskanych”*,

Robert Syrwid, *“Wyraźnie odczuwało się tendencje WRN”. I Wojewódzki Zjazd Polskiej Partii Socjalistycznej w Olsztynie 9 – 10 czerwca 1946 r. w raporcie aparatu bezpieczeństwa”*.

dr Seweryn Szczepański **asystent**

Temat badawczy:

1. Osadnictwo Prusów ze szczególnym uwzględnieniem Pomezanii
2. Kultura duchowa ludności pruskiej
3. Prusowie, Prusy i zakon krzyżacki w polityce historycznej III Rzeszy (1939-1945)

Zaawansowanie pracy nad tematem:

Ad. 1.

- Ukończenie i przygotowanie do druku monografii naukowej powstałej na podstawie dysertacji doktorskiej „Pomezania pruska: Dzieje osadnictwa w XIII-XV wieku”.
- Złożenie do druku rozdziału do monografii Kętrzyna dotyczącego dziejów osadnictwa w okresie przedkrzyżackim „Kętrzyn i okolice od czasów najdawniejszych do początków kolonizacji krzyżackiej”.

Ad. 2.

- Redakcja międzynarodowej pracy zbiorowej poświęconej mitologii pruskiej: „*Tales, Myths and legends of ancient Prussia // Senosios Prūsijos sakmės, mitai ir padavimai // Opowieści, mity i legendy starożytnych Prus // Предания, мифы и легенды древней Пруссии*”. Książka ukazała się w ramach projektu międzynarodowego Crossroads (Projekt No ILPR.02.01.00-96-001/10-0 Crossroads 2.0)

- Monografia „*Studia nad wyobraźnią mitologiczną Prusów*”, we współautorstwie z dr. Pawłem Kawińskim. Praca została przyjęta do druku. Obecnie trwają prace związane ze składem oraz opracowanie grafiki. Druk monografii planowany jest na pierwszy kwartał 2016 r.
- Zgłoszenie na konferencję międzynarodową *Sacralisation of Landscape and Sacred Places*, Zagrzeb 2-3 czerwiec 2016, tytuł wystąpienia: „From Sacralisation to Desacralisation of Landscape in Medieval Prussia”.

Ad. 3.

- Szereg kwerend archiwalnych w: Staatliche Museen zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz. Museum für Vor-und Frühgeschichte (zbiory Prussia-Archiv), Archiv des Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf in Schlezwig (Rudolf Greutz Kartothek), Archiwum Muzeum Archeologicznego w Gdańsku (Kartoteka Waldemara Heyma), Archiwum Państwowe w Poznaniu (Reichssicherheitshauptamt Schutzstaffeln VII – Archivamt des H - Sonderkommando).
- Nawiązanie współpracy z potomkami prof. Hansa Schleifa oraz pozyskanie unikalnych materiałów archiwalnych dotyczących badań

archeologicznych w Prusach prowadzonych przez organizację SS-Ahnenerbe.

- Przygotowanie materiałów do publikacji na temat zaangażowania się Niemieckiej Służby Pracy Rzeszy oraz Hitlerjugend w badania archeologiczne w Prusach.

Prace opublikowane:

Rozdziały w monografiach:

Guest as envoys of the gods, [w:] *Tales, Myths and legends of ancient Prussia*, ed. P.Kawiński, S. Szczepański, Olsztyn 2015, s. 124-137.

East Prussian legends about stones, hills and trees, [w:] *Tales, Myths and legends of ancient Prussia*, ed. P.Kawiński, S. Szczepański, Olsztyn 2015, współautorstwo z dr. Romanem Shiroukhovem Uniwersytet w Wilnie, s. 280-317.

Nie tylko prawo gościnności – staropruska ksenofania w praprzyczynie i reliktach, [w:] *Życie codzienne na ziemiach pruskich*, Prawo i bezprawie, red. J. Kielbik, Olsztyn 2015, s. 23-32.

Traktat dzierzgoński (1249 r.) a początki organizacji parafialnej w Pomezanii, [w:] *Parafie w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach (do 1525 r.)*, red. R. Biskup, A. Radziwiński, Toruń 2015, s. 249-271.

Artykuły naukowe:

Skarb monet z okresu bitwy grunwaldzkiej z Tułodziadu według archiwaliów dawnego Prussia-Museum, „Zapiski Historyczne”, T. LXXX, 2015, z. 1, s. 85-90.

Święta wojna (nie tylko) w świetle archeologii, „Zapiski Historyczne”, T. LXXX, 2015, z. 2, s. 141-156.

O węgorziach w Węgorzewie i sposobach połów węgorzy w Prusach, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, nr 1 (287), 2015, s. 127-140.

Wczesnośredniowieczna rzeźba z Dzierzgonia tzw. „Potrimpos” w kontekście interpretacji oraz staropruskich wierzeń, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, nr 3 (289), 2015, s. 387-408.

„Zaginiona” osada *Kaukenīnai w kontekście kulturowo-osadniczym pomezkańskiej włości Geria, „Pomorania Antiqua”, t. XXIV, Gdańsk 2015, s. 475-489.

Świat Bałtów – już nie taki tajemniczy? (na marginesie książki Svět tajemných Baltů), „Pruthenia”, t. IX, 2014 [druk 2015].

Recenzje:

[rec.] Aleksander Pluskowski, *The Archaeology of the Prussian Crusade: holy war and colonisation*, Routledge Publ., Abingdon (London-New York) 2013, pp. XIX+428, 84 b&w il., 978-0-415-69171-0 paperback, (rec.) „Ordines Mitlitares Colloquia Torunensia Historica”, vol. XX, 2015.

[rec.] Leszek Gardela, *Scandinavian Amulets in Viking Age Poland*, seria: Collectio Archaeologica Ressoiviensis t. XXXIII, Fundacja Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2014, ss. 160 + 60 il. cz-b. i kolor., [ISBN 978-83-7667-197-0], (rec.) „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, nr 4 (220), 2015, s. 733-736.

Artykuły popularno-naukowe:

Węgorz w skrzyni – czyli słowo o pewnym starym sposobie chwytania (poławiania) węgorzy w Prusach, Przegląd Rybacki, 2015, 4 (142), s. 39-42.

Między kalendą stycznia a wigilią świętego Tomasza Apostoła – uwagi w sprawie datacji odnowionego dokumentu lokacyjnego Susza, „Skarbiec Suski”, nr 11 1/2015 s. 5-12.

Inne przeznaczone do druku:

To manage, to reside or to control? The forgotten castle Deutsch Eylau – Gross Werder in the light of current research [w:] *Castle and Landscape – Burg und Land. Abstract book an excursion guide – Abstrakt Buch und Exkursionsführer*, ed. by P. Bednar, K. Dañowa, M. Vojteček, Nitra 2015 [ISBN 978-80-89315-84-0], współautorstwo z dr. Piotrem Laskiem IS PAN Warszawa, s. 10 (książka abstraktów).

Rozwój przestrzenny Iławy w świetle nowożytnej kartografii, [w:] *Swoi i obcy II*, red. D. Bogdan, J. Kiełbik, Olsztyn 2015 (płyta CD).

Prace projektowe nie przeznaczone do druku:

Okolice Barczewka w kontekście pruskiego osadnictwa ziemi *Gunelauke*, Olsztyn 2015. Studium historyczno-osadnicze, opracowanie w ramach projektu: Alt-Wartenburg / Barczewko – das ermländische Pompeji „Barczewko/Alt Wartenburg – warmińskie Pompeje”. Ein deutsch-polnisches archäologisches Forschungsprojekt zur Untersuchung einer untergegangenen Lokationsstadt unter Anwendung moderner Untersuchung.

Udział w redakcji czasopism:

Pruthenia– sekretarz,

Udział w konferencjach:

Castrum Bene 14: Castle and Landscape – Burg und Land, Congress Centre Akademia – Stará Lesná Slovakia 26 – 30.05.2015, wystąpienie: [współautorstwo z Piotr Lasek IS PAN w Warszawie] *To manage, to reside or to control? The forgotten castle Deutsch Eylau – Gross Werder in the light of current research.*

Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach // International Interdisciplinary Conference Minority and Majority. Cultural relations on borderlands, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Olsztyn 17-18.09.2015, wystąpienie: *Okupacyjne rozterki na pograniczu – czyli jak powiat suwalski stał się Sudowią.*

Łława – miasto nad Jeziorakiem, w 710-lecie lokacji – Łława 25.09.2015, wystąpienie: *Od wroga do wiernej służby. Prusowie w okolicy Łławy w XIII-XV wieku.*

Łława – miasto nad Jeziorakiem, w 710-lecie lokacji – Łława 25.09.2015, wystąpienie: [współautorstwo z Piotr Lasek IS PAN w Warszawie] *Z dziejów pewnego zastawu. Czyli „zamek” Deutsch-Eylau alias „dwór” Gross-Werder.*

Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. Wierni i duchowni, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku –

Olsztynek 27.10.2014, wystąpienie: *Deutsche Christen w Prusach i aryjska jedność kulturowa.*

Swoi i Obcy, Ośrodek Badań Naukowy w Olsztynie – Olsztyn 19.11.2015, wystąpienie: *Rozwój przestrzenny Hławy w świetle nowożytnej kartografii.*

Członkostwo w towarzystwach naukowych:

Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego

Towarzystwo Naukowe PRUTHENIA

Towarzystwo Miłośników Ziemi Hławskiej (prezes)

dr Marcin Wakar **adiunkt OBN**

Tematy badawcze:

1. Inteligencja polska na Litwie. Rekonstrukcja, rozwój, perspektywy (1944-2015);
2. Regionalny ruch społeczno-kulturalny na Warmii i Mazurach (1945-2015);

Publikacje:

Memory in the activities of contemporary non-governmental organizations of Olsztyn and Klaipeda. A comparative analysis [w:] Between Oblivion and the New Order. From research on relationships among memory cultures in former East Prussia after World War Two. Studies and sketches, pod. red. K. Narojczyka, Olsztyn 2014, s. 59-72;

Organizacje i stowarzyszenia społeczno-kulturalne jako element kształtowania lokalnych kultur pamięci [w:] Olsztyn jako region pamięci w latach 1945-1989, pod red. K. Narojczyka, Olsztyn 2013 s. 349-378;

Problematyka pamięci w działalności organizacji pozarządowych Olsztyna, [w:], *Olsztyn jako region pamięci w latach 1989-2013*, pod red. K. Narojczyka, Olsztyn 2013, s. 39-72;

Kultury pamięci w działalności organizacji pozarządowych Olsztyna i Kłajpedy 1989 – 2013, [w:] *Meandry kultur pamięci na Warmii i Mazurach po 1945 r. Studia i szkice*, pod red. K. Narojczyka, Olsztyn 2014 s. 75-94.

Organizacje mniejszości narodowych na Warmii i Mazurach, [w:] *Warmia i Mazury 1990-2015. Gospodarka polityka, społeczeństwo*, pod red. S. Achremczyka, Olsztyn 2015, s. 111-123.

Artykuły popularyzujące historię:

Olsztyńskie uroczystości pogrzebowe Seweryna Pieniężnego w 1946 roku, [w:] *Dni Seweryna Pieniężnego w Olsztynie 2015*, oprac. I. St. Bruski, Olsztyn 2015, s. 171-175.

Recenzje w czasopismach naukowych:

Krzysztof Kawęcki, *Polacy na Wilenszczyźnie 1990–2012*, Warszawa 2012; *Lithuanian Historical Studies* nr 18/2013, s. 255-258;

Polityczna aktywność Polaków na Litwie; Adam Bobryk, *Spoleczne znaczenia funkcjonowania polskich ugrupowań politycznych w Republice Litewskiej 1989-2013*, Siedlce 2013; *Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa* nr 46/2015, s. 166-169;

Krzysztof Żęgota, *Diaspora polska w Obwodzie Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej*, Toruń 2014; *Przegląd Wschodni*, t. XIII, zeszyt 4 (52), s. 1181-1185.

Udział w konferencjach naukowych:

Symposium w 125. Rocznicę urodzin Seweryna Pieniężnego. Zorganizowane przez Ośrodek Badań Naukowych i Towarzystwo Naukowe im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie i Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich 24 lutego 2015 r. Referat: „Olsztyńskie uroczystości pogrzebowe Seweryna Pieniężnego w 1946 r.”;

Warmia i Mazury 1990-2015. Gospodarka, polityka, społeczeństwo. W 25-lecie samorządu terytorialnego. Konferencja zorganizowana 12

czerwca 2015 r. przez Ośrodek Badań Naukowych, Towarzystwo Naukowe im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. Referat: „Organizacje mniejszości narodowych na Warmii i Mazurach”;
Seminarium z okazji odsłonięcia tablicy upamiętniającej dr. Władysława Gębika zorganizowane przez Ośrodek Badań Naukowych, Towarzystwo Naukowe im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie i Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich.

Praca w projektach badawczych:

W styczniu 2015 r. zakończył się międzynarodowy projekt badawczy finansowany ze środków MNiSW „Związki kultur pamięci w dawnych Prusach Wschodnich po 1945 r. Analiza porównawcza na przykładzie Olsztyna i Kłajpedy”, w którym dr Wakar pracował jako jeden z wykonawców;

We wrześniu 2015 r. projekt badawczy „Polityka historyczna na polsko-rosyjsko-litewskim pograniczu byłych Prus Wschodnich” został zatwierdzony przez Niemieckie Stowarzyszenie Badawcze (DFG). W projekcie realizowanym przez Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą i Bałtycki Uniwersytet Federalny im. I. Kanta w Kaliningradzie dr Wakar będzie jednym z wykonawców.

Popularyzacja historii regionu:

W 2015 r. dr Marcin Wakar przygotował dwie wystawy czasowe poświęcone regionowi. Pierwsza z nich zatytułowana „Kanał Mazurski” poświęcona była tej niedokończonej inwestycji hydrotechnicznej i miała miejsce w dniach 15 kwietnia – 15 czerwca 2015 r. Druga „Olsztyn – 70 lat rozwoju w granicach państwa polskiego” trwa od 14 października 2015 r.

i jej demontaż zaplanowany jest na połowę lutego 2016 r. Wystawa poświęcona Olsztynowi uzyskała dofinansowanie Muzeum Historii Polski. Obie wystawy zlokalizowane zostały w olsztyńskim Muzeum Nowoczesności.

Konferencje Naukowe OBN

Konferencja naukowa
z cyklu:
Olsztyńskie Spotkania Naukowe

29 stycznia 2015 r.

dr Robert Syrwid (Olsztyn), *Starostowie Warmii i Mazur w latach 1945-1950. Stan Badań*

26 marca 2015 r.

mgr Robertem Klimkiem (Olsztyn) *Relikty założeń obronnych ziemi Berting*

dr Romanem A. Shiroukhovem (Wilno) *Rozwój Baltów Zachodnich w XI-XIII w. na podstawie źródeł archeologicznych*

5 marca 2015 r.

mgr Szymon Marchlewski (UWM) i **mgr Joanna Sokal** (UWM), *O pruskich i litewskich prawach dzać się będzie*

Konferencja naukowa **OLSZTYN 1945 WOJNA I NOWE ŻYCIE**
W 70-lecie początków polskiej państwowości w Olsztynie
Olsztyn, 21 stycznia 2015 r., godz. 12.00, Dom Polski,

PROGRAM

prof. dr hab. **Stanisław Achremczyk** *Olsztyn – styczeń 1945*

mgr **Tadeusz Baryła** *Olsztyn pod rosyjskimi rządami*

dr hab. **Ryszard Tomkiewicz**, *Pierwsze miesiące polskich rządów w Olsztynie*

dr **Jan Chłosta** *Olsztyn w oczach jego niemieckich mieszkańców*

Symposium naukowe
W 125 rocznicę urodzin i 75 rocznicę śmierci
Seweryna Pieniężnego

25 lutego 2015 roku (środa), Dom Polski, Olsztyn ul. Partyzantów 87

Program

dr **Jan Chłosta**, Seweryn Pieniężny – ostatni redaktor Gazety Olsztyńskiej

dr **Marcin Wakar**, Olsztyńskie uroczystości pogrzebowe Seweryna Pieniężnego w 1946 roku

Tomasz Śrutkowski, Hohenbruch Gromowo – miejsce pamięci
Dyskusja

Konferencja Naukowa *pod patronatem Marszałka Województwa*
Warmińsko-Mazurskiego dr. Gustawa Brzezina

WARMIA I MAZURY 1990–2015

GOSPODARKA, POLITYKA, SPOŁECZEŃSTWO

W 25-lecie samorządu terytorialnego

12 czerwca 2015 r. Sala Sesyjna Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie (godz. 9.00) ul. Emilii Plater 1 oraz Dom Polski Olsztyn, ul. Partyzantów 87 (godz. 15.00)

Program

12 czerwca 2015 r., godz. 9.00–12.00 (Urząd Marszałkowski w Olsztynie, Sala Sesyjna)

Otwarcie obrad

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego dr **Gustaw Brzezin**

Referaty

prof. dr hab. **Janusz Heller**

Warmia i Mazury na tle kraju

dr hab. **Ryszard Tomkiewicz**

Województwo warmińsko-mazurskie – utworzenie, podział administracyjny

dr Iwona Liżewska

Krajobraz kulturowy Warmii i Mazur – między tradycją a współczesnością

dr hab. Teresa Astramowicz

Polityczny krajobraz województwa warmińsko-mazurskiego

mgr Marek Leyk

Funkcjonowanie administracji samorządowej – sejmik województwa

prof. dr hab. Roman Kisiel

Polityka regionalna

prof. dr hab. Zbigniew Puchajda

Współpraca z zagranicą samorządu województwa warmińsko-mazurskiego

12 czerwca 2015 r., godz. 15.00 (Dom Polski, ul Partyzantów 87)

prof. dr hab. Anna Organiściak-Krzykowska

Demograficzne uwarunkowania systemu zabezpieczeń społecznych w Polsce

dr Marcin Wakar

Mniejszości narodowe w województwie warmińsko-mazurskim

dr hab. Renata Marks-Bielska

Przekształcenia w rolnictwie państwowym Warmii i Mazur i ich skutki

mgr Marek Książek

Prywatyzacja zakładów przemysłowych Warmii i Mazur

dr hab. Wiesława Lizińska

Napływ kapitału zagranicznego do województwa warmińsko-mazurskiego w aspekcie aktywności władz lokalnych

mgr Tadeusz Baryła

Obwód kaliningradzki a Warmii i Mazury

dr Rafał Warzala

Handel i usługi w latach przemian

prof. dr hab. Janusz Guziur

Rybactwo w krainie tysiąca jezior

prof. dr hab. Krzysztof Młynarczyk

Turystyka jako czynnik rozwoju Warmii, Mazur i Powiśla

Colloquia Copernicana (5)
MIKOŁAJ KOPERNIK
W ŚWIETLE NAJNOWSZYCH BADAŃ
Sesja zorganizowana przy wsparciu finansowym
Urzędu Miasta Olsztyna

Olsztyn, 16 czerwca 2015 roku, godz. 1000, Dom Polski, ul. Party-
zantów 87

PROGRAM

prof. dr hab. **Krzysztof Mikulski** (UMK, Toruń)

Najnowsza praca o Mikołaju Koperniku

„Mikołaj Kopernik. Środowisko społeczne, pochodzenie i młodość”

dr **Jerzy Sikorski**

Miejsce pochówku Mikołaja Kopernika w katedrze fromborskiej

– hipoteza czy rzeczywistość?

dr **Irena Makarczyk** (UWM, Olsztyn)

*Prace nad edycją protokołów posiedzeń Kapituły Katedralnej we
Fromborku*

z czasów Mikołaja Kopernika

Konferencja naukowa
ŁAWA MIASTO NAD JEZIORAKIEM
w 710-lecie lokacji

25 września 2015 r. Ława, kinoteatr przy ul. Niepodległości 13 B

Łukasz Szczepański (Muzeum w Ostródzie), Rzymskie srebro nad
Jeziorakiem

– skarby z okresu wpływów rzymskich na Pojezierzu Ławskim

Seweryn Szczepański (OBN Olsztyn), Od wroga do wiernego sługi

– Prusowie w okolicy Ławy w XIII–XV w.

Jerzy Kielbik (OBN, Olsztyn), Samorząd miejski na przestrzeni
dziejów

Piotr Lasek (IS PAN Warszawa), **Seweryn Szczepański** (OBN
Olsztyn), Z dziejów pewnego zastawu. Czyli „zamek” Deutsch-
Eylau alias „dwór” Gross-Werder

Stanisław Achremczyk (OBN, Olsztyn), Iława pod władzą starostów

Dariusz Paczkowski (Towarzystwo Miłośników Ziemi Iławskiej),
Od belle époque do traktatu wersalskiego. Iława w dobie przemian
cywilizacyjnych

Tadeusz Baryła (OBN, Olsztyn), Deutsch Eylau i Iława między
totalitaryzmami

– miasto i jego mieszkańcy w latach 1933–1947

Ryszard Tomkiewicz (OBN, Olsztyn), Władze miejskie Iławy w
latach 1945–1956

Roman Groszkowski (Towarzystwo Miłośników Ziemi Iławskiej),
25 lat wolnego samorządu

Wiesław Skrobot (Polsko-Niemiecki Instytut Badawczy, Collegium
Polonicum, Słubice)

Między wizją a zaniechaniem. Przestrzeń urbanistyczna Iławy po
1945 roku

REGIONALNY KONGRES STOWARZYSZEŃ I TOWARZYSTW NAUKOWYCH I KULTURALNYCH

zorganizowany dzięki wsparciu i patronatowi honorowemu Marszałka
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Olsztyn, 8 października 2015 r., godz. 11.00, Dom Polski, ul. Party-
zantów 87 godz. 11.00

Program

prof. dr hab. **Wojciech Łukowski** (Warszawa) Region w transnarodowej przestrzeni społecznej: wyzwania dla Warmii i Mazur

prof. dr hab. **Stanisław Achremczyk** (Olsztyn) Stan i perspektywy działalności Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego

dr hab. **Izabela Lewandowska** (Olsztyn) Nauczanie regionalne a społeczny ruch towarzystw regionalnych na Warmii, Mazurach i Powiślu. Stan dzisiejszy – perspektywy na przyszłość

Wystąpienia przedstawicieli Stowarzyszeń Dyskusja Podsumowanie
i zamknięcie obrad

Konferencja naukowa
ŻYCIE CODZIENNE
NA DAWNYCH ZIEMIACH PRUSKICH
Wierni i duchowni

27 października 2015 roku Salon Wystawowy
Muzeum Budownictwa Ludowego – Parku Etnograficznego
w Olsztynku, ul. Zamkowa 1.

prof. dr hab. **Dariusz Makilla** (WSFiZ) Religijność ustanowiona ustawą. Z dziejów kościoła w księstwie pruskim za rządów księcia Albrechta (1525–1568)

prof. dr hab. **Stanisław Achremczyk** (OBN) Wierni i parafie w świetle wizytacji biskupa Krzysztofa Szembeka

dr hab. **Janusz Hochleitner** (UWM), Warmińskie pielgrzymki w perspektywie aktywności parafialnej świeckich

dr **Jerzy Kielbik** (OBN), Religijność a prawo, z dziejów pruskich przepisów miejskich w XVI–XVIII w.

mgr **Robert Klimek** (Olsztyn), Miejsca kultu Prusów na obszarze Warmii biskupiej

dr hab. **Marek Radoch** (UWM), Wydatki komtura starogrodzkiego Konrada von Erlichshausena z lat 1437–1438

mgr **Grażyna Czerniak** (UWM), Pogaństwo na Żmudzi w oczach biskupa Macieja Wołonczewskiego (komunikat)

mgr **Sylwia Skiendziul** (UWM), Znani średniowieczni duchowni a kobiety (komunikat)

mgr **Julia Możdżeń** (UMK), Szymon Grunau (II poł. XV–1529/30) – kaznodzieja ludowy

dr **Danuta Bogdan** (OBN), Parafia jako element samorządu warmińskiego w czasach nowożytnych

ks. dr **Marek Jodkowski** (UWM), Stowarzyszenie św. Bonifacego i Wojciecha w diecezji warmińskiej

mgr **Danuta Syrwid** (MWiM), „Statut Towarzystwa Wstrzemięźliwości od Palonych Napojów w Diecezji Warmińskiej” z 1852 roku

dr **Jan Chłosta** (TN im. W. Kętrzyńskiego), Katolicy na Mazurach przed 1945 rokiem

dr **Lech Kościelak** (UKSW), Dyferencje pomiędzy staroobrzędowcami mazurskimi w międzywojniu. Starowiercy i jednowiercy

mgr **Marta Żebrowska** (MBL-PE), Mazurska plebania ewangelicka z początku XX wieku

mgr **Wiesława Chodkowska** (MBL-PE), Postać Anioła Chrzcicielnego w kościele ewangelickim

dr **Seweryn Szczepański** (OBN), Deutsche Christen w Prusach i aryjska jedność religijna

Dyskusja

Zakończenie konferencji

Konferencja naukowa

Władysław Gębik 1900–1986. Nauczyciel, regionalista, literat.

10 listopada 2015 Dom Polski, Olsztyn

Program:

- dr **Jan Chłosta**, *Z Podhala do Olsztyna*
- dr **Marcin Wakar**, *Władysław Gębik jako regionalista*
- dr hab. **Joanna Chłosta-Zielonka**, *Władysław Gębik jako organizator olsztyńskiego środowiska literackiego*

Dyskusja

Konferencja naukowa SWOI I OBCY II

Jak powstawały miasta i wsie w dawnych Prusach

Konferencja sfinansowana ze środków

Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Olsztyn, 19 listopada 2015 roku, godz. 10.00, Dom Polski, ul. Partyzantów 87

PROGRAM

dr **Jerzy Kielbik** *Trzy miasta ostatniej fazy kolonizacji Warmii – Dobre Miasto, Barczewo, Olsztyn*

dr Danuta Bogdan *W sprawie nazwy olsztyńskiego wzgórza Soya*
dr Alicja Dobrosielska *Sędyty – olsztyńska zaginiona wieś miejska*
dr Seweryn Szczepański, *Rozwój przestrzenny miasta Iławy w świetle nowożytnej kartografii*
mgr Robert Klimek, *W poszukiwaniu zamku Berting – przegląd grodzisk z obszaru Olsztyna i okolicy*

Prezentacje uczniów zrealizowane w trakcie trwania projektu (Publiczne Gimnazjum w Dobrym Mieście, Gimnazjum w Lubominiu, Gimnazjum nr 11 w Olsztynie, Gimnazjum nr 1 w Iławie, Gimnazjum nr 2 w Iławie oraz Gimnazjum przy Liceum Ogólnokształcącym w Iławie)

INNE

Prezentacja kronik filmowych o walkach i zdobyciu Prus Wschodnich: **film „W legowisku zwierza” oraz fragmenty tygodniowych kronik niemieckich.**

28 stycznia 2015 r., godz. **16.00**. Domu Polski, siedziba OBN,

Wydawnictwa OBN

Praca zbiorowa pod redakcją naukową prof. dr hab. Stanisława Achremczyka

Warmia i mazury 1990-2015. Gospodarka, polityka, społeczeństwo. W 25-lecie samorządu terytorialnego

Wydanie I; Objętość ark. wyd. 13,3, ark. druk. 11,8; ss. 188

Praca zbiorowa pod redakcją Jerzego Kielbika

Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. Prawo i bezprawie

Wydanie I; Objętość ark. wyd. 8,15, ark. druk. 8,25; ss. 132

Praca zbiorowa pod redakcją naukową dr Danuty Bogdan

Olsztyn w dokumentach. Wybór źródeł do historii miasta 1353–1949

Wydanie I; Objętość ark. wyd. 16,5, ark. druk. 15; ss. 178

Czasopisma

1. Komunikaty Mazursko-Warmińskie – Kwartalnik historyczny
Nr 1 2014 (283), ss. 1 –164

Biblioteka OBN

W 2015 r. w bibliotece były zatrudnione dwie osoby: mgr Barbara Barczewska - kierownik,
mgr Jolanta Bierula (zbiory specjalne) do 30 V 2015.

Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Wydawnictwa zwarte

W 2015 r. przybyło 271 wol.

Przybytki według sposobu nabycia:

wymiana	–	117 wol.
dary	–	137 wol.
inne	–	17 wol.

Wykreślono z inwentarza – 163 wol.

Stan w dniu 31 XII 2015 r.: 62 864 wol.

Czasopisma

W 2015 r. przybyło 350 wol.

Przybytki według sposobu nabycia:

kupno	–	4 wol.
wymiana	–	166 wol.
dary	–	18 wol.
inne	–	4 wol.

Inne zbiory nielektroniczne - 4 wol.

Przepisano z inwentarza wydawnictw zwartych do inwentarza wydawnictw ciągłych 158 wol.

Na zakup czasopism wydano 157,01 zł.

Stan w dniu 31 XII 2015 r.: 24 634 wol.

Udostępnianie

Biblioteka OBN była czynna dwa dni w tygodniu.

Od 2015 r. zbiory udostępnia się tylko w czytelni.

Czytelnia

Zarejestrowano 356 odwiedzin. W czytelni udostępniono 511 wol. książek, 457 wol. czasopism oraz pozostałych zbiorów nieelektronicznych – 48.

Wymiana

Wymianę prowadzono z 20 instytucjami polskimi i 6 zagranicznymi.

Prace biblioteczne

Biblioteka uczestniczyła w akcji Odjazdowy Bibliotekarz.

Udzielano informacji bibliograficznych i bibliotecznych (w tym telefonicznych oraz drogą elektroniczną). Barbara Barczewska zrobiła redakcje wydawnicze dwóch publikacji, a Jolanta Bieruła jednej. Ukazała się drukiem publikacja *Zabytkowe zbiory biblioteczne w województwie warmińsko-mazurskim. Stan zachowania*, Olsztyn 2015, z artykułem Jolanty Bieruli *Stare druki w Dziale Zbiorów Specjalnych Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie* (s. 54-78).

W 2015 r. Jolanta Bieruła nabyła prawo do emerytury i 28 maja otrzymała pismo o zwolnieniu z pracy z dniem 1 czerwca.

Ośrodek Badań Naukowych
im. Wojciecha Kętrzyńskiego
ul. Partyzantów 87, 10-402 Olsztyn
tel. 089 5276618, fax. 089 5276619
www.obn.olsztyn.pl, e-mail: sekretariat@obn.olsztyn.pl